

V. stretnutie

Zdieľanie zodpovednosti za našu spoločnú misiu

1. zamyslenie

Lk 4, 16 - 21

Ježiš prišiel aj do Nazareta, kde vyrástol. Podľa svojho zvyku vošiel v sobotu do synagógy a vstal, aby čítal. Podali mu knihu proroka Izaiáša. Keď knihu rozvinul, našiel miesto, kde bolo napísané: „Duch Pána je nado mnou, lebo ma pomazal, aby som blásal evanjelium chudobným. Poslal ma oznámiť zajatým, že budú prepustení, a slepým, že budú vidieť; utláčaných prepustiť na slobodu a oblásť Pánov milostivý rok.“ Potom knihu zvinul, vrátil ju sluhovi a sadol si. Oči všetkých v synagóge sa upreli na neho. A on im začal hovoriť: „Dnes sa splnilo toto Písmo, ktoré ste práve počuli.“

Ježiš prichádza domov, kde vyrástol. Nazaret je nielen miestom ohlásenia o naplnení Izaiášovho radostného prisľúbenia, ale dá Ježišovi prorocké označenie - Nazaretský (por. Mt 2, 23), ktoré bude neskôr identifikačným znakom jeho kríža, jeho kráľovského trónu - (por. Jn 19, 19). Ježiš zatvorí knihu proroka Izaiáša a svoju „inauguračnú reč“ v synagóge zakončí slovami: „Dnes sa splnilo toto Písmo, ktoré ste práve počuli“. (Lk 4, 21). Posolstvo radosti žiari z každého slova tohto úryvku. Písmo sa naplnilo. Slovo sa telom stalo a prebývalo medzi nami (Jn 1, 14)

Spoločné kráčanie Cirkvi synodálnymi chodníkmi, ktoré sú lemované mnohými „krížikmi“, boľáčkami, starosťami, trápeniami i hriechmi jej členov - a vlastne celého ľudstva - (por. GS 1) nemôže priniesť ovocie, ak nebude napojené na Krista, bez ktorého nie je možné nič urobiť (Jn 15, 5). A hoci sme pre mnohé nebezpečenstvá a úskalia doby pokúšaní stiahnuť sa do defenzívy a brániť všetko, čo nám je vzácne a sväté, nemôžeme zabudnúť, že toto nie je naša identita a naše poslanie. Svätý Pavol VI. pripomína, že evanjelizovanie je najhlbšou identitou Cirkvi (*Evangelii nuntiandi* 14). Spoločenstvo Cirkvi (*communio*) je misionárske *communio* (por. *Christifideles laici* 32).

Vediac o nevyhnutnosti evanjelizovať, ...beda mi, keby som evanjelium nehlásal (1 Kor 9, 16), nemalo by byť ťažké naplniť misijný príkaz: „Chodte do celého sveta a hlásajte evanjelium všetkému stvoreniu“ (Mk 16, 15). Je potrebné ísť a hlásať!

Čo však s tým, ak hlásame všetko možné, od vznešených myšlienok literátov, cez neveriteľné príbehy z filmov a sociálnych sietí, cez súkromné vízie a posolstvá vyvolených osôb až po vlastné predstavy a idey o svete a Cirkvi? Platí aj vtedy misijný príkaz? Určite nie!

Viac ako vedomie príkazu potrebujeme dnes nanovo spoznať obsah nášho ohlasovania. Ježiš Kristus, ktorý hlásal Božie kráľovstvo naplnený Duchom Svätým (por. Lk 4, 1), on je obsahom i silou nášho ohlasovania. Svätý Ján Pavol II. to vyjadril slovami: „Kto naozaj stretol Krista, nesmie si ho ponechať pre seba, ale ho musí ohlasovať“ (*Novo millennio ineunte* 40). Táto misia má byť našou dispozíciou, je to náš permanentný stav (por. *Evangelii gaudium* 25; 273).

Aby sme túto misiu pochopili ako našu spoločnú zodpovednosť, potrebujeme skúsenosť s Kristom. Pápež František hovorí, že skutočný misionár vie, že Ježiš s ním kráča, s ním hovorí, s ním dýcha, s ním pracuje. Cíti, že živý Ježiš je s ním uprostred misijného poslania. Kto neobjaví Ježiša prítomného v samotnom srdci misijného diela, čoskoro stratí entuziazmus a prestane si byť istý tým, čo odovzdáva; chýba mu sila a zápal. A človek, ktorý nie je presvedčený, nadšený, istý a zamilovaný, nikoho nepresvedčí. (por. *Evangelii gaudium* 266)

Čo je obsahom mojich slov, keď hovorím o Cirkvi? (celá Katolícka cirkev na čele s pápežom, diecéza, farnosť, spoločenstvo...) Som iba v permanentnom stave obrancu Cirkvi? Bojím sa o Cirkev? Akým spôsobom ju bránim? (Možno z pohodlia môjho domova vo virtuálnom svete? Možno agresívnym spôsobom nehodným Kristovho učeníka? Alebo...?) Čo pre mňa znamenajú slová o ohlasovaní radostnej zvesti? Čo je pre mňa radostná zvest'? Kde všade môžem ohlasovať evanjelium?

2. zamyslenie

Lk 10, 1 - 4

Potom si Pán vyvolil iných sedemdesiatich dvoch a po dvoch ich poslal pred sebou do každého mesta a na každé miesto, kam sa sám chystal ísť. A povedal im: „Žatva je veľká, ale robotníkov málo. Preto proste Pána žatvy, aby poslal robotníkov na svoju žatvu! Chodte! Hľa, posielam vás ako baránkov medzi vlkov“.

Je zaujímavé prečo Ježiš posielal apoštolov práve po dvoch? Možno je to preto, lebo to má byť poslaním Cirkvi. Ježiš vytvára najmenšie možné komunity ohlasovateľov, aby išli pred ním tam, kam sa sám chystal ísť na misiu. Môžeme v tom vnímať aj istú formu ochrany, lebo cesty buď neboli a jeden mohol ľahko zablúdiť, alebo boli, ale boli nebezpečné. No a možno aj preto, aby jeden pre druhého mohli byť kontrolou, aby nezačali ohlasovať seba namiesto toho čo im zveril Kristus. Je určite patologické ak sa ohlasovateľ stane centrom a nie nástrojom ohlasovania. Každý ohlasovateľ sa učí metodike ohlasovania a je dobré ak v tejto misii nie je sám.

Sami vidíme, že nie je dobré ak je ohlasovateľ mimo spoločenstva Cirkvi. Dôsledky týchto situácií poznáme: ak sa kňaz nestretáva s kňazmi a svojím biskupom, ak sa spoločenstvá nenapájajú na farnosť a svojho kňaza, keď sa namiesto hľadania odpovedí skôr nachádzajú chyby na autoritách, keď deti nepočúvajú rodičov, keď sa modlitba nepretaví do skutkov lásky. Takéto stavy končia nešťastím, poblúdením. Liekom je vtedy obnoviť lásku. Hľadať spoločnú cestu, nie tvrdohlavosť.

Každý jeden kresťan by sa mal cítiť ako súčasť väčšieho celku, farnosti či spoločenstva. V otvorení sa pre ďalšieho (na obraz Trojice) je ochrana a kontrola pred poblúdením. Ako tvory sociálne vždy budeme potrebovať niekoho, aby nám aj už známe veci ohlásil a zvestoval s novou nádejou a láskou. Mnohé skúsenosti misionárov hovoria, že misionár nemôže ísť na misijnú cestu sám. Buď by vyhorel alebo poblúdil.

Misijný rozmer Cirkvi pramení zo samotnej podstaty Najsvätejšej Trojice. Tak ako je Otec a Syn otvorený pre tretieho Ducha Svätého, tak aj veriaci vyslaní po dvoch majú byť otvorení pre tretieho: Pánov misijný príkaz má svoj prvotný pôvod vo večnej láske Najsvätejšej Trojice... A konečným cieľom misii nie je nič iné, ako dať ľuďom účasť na spoločenstve, ktoré je medzi Otcom a Synom v ich Duchu lásky. (por. KKC 850) Všetci za túto misiu otvorenosti máme zodpovednosť: Spása je v pravde. Tí, čo poslúchajú hnutia Ducha pravdy, sú už na ceste spásy. Ale Cirkev, ktorej bola táto pravda zverená, musí vychádzať v ústrety ich túžbe, aby im túto pravdu prinášala. Práve preto, že verí vo všeobecný plán spásy, musí byť misionárska. (por. KKC 851)

Nakoniec nielen podľa evanjelia (podľa Ježiša Krista), ale aj ľudsky vieme povedať, že kňazi a laici sa v úsilí o spoločnú misiu (ohlasovanie Božieho kráľovstva) navzájom potrebujeme. Človek je stvorený ako spoločenský tvor, odkázaný na vzájomnú spoluprácu. Ježiš chcel, aby sa táto spolupráca rozvíjala aj v Božom kráľovstve, ktoré sa práve stávalo skutočnosťou.

Všetci kresťania aj ich pastieri sú povolaní starať sa o budovanie lepšieho sveta... sociálna náuka Cirkvi je na prvom mieste pozitívna a propozitívna, určuje smer premieňajúcej činnosti a v tomto zmysle neprestáva byť znakom spásy, ktorá vyviera z láskyplného srdca Ježiša Krista. (EG 183) Najväčší dar, ktorý môže mať človek pod nebom, je vedieť dobre žiť s tými, s ktorými je. (bl. Egídius z Assisi)

3. zamyslenie

Mk 16, 14 - 16

Napokon sa zjavil samým Jedenástim, keď sedeli pri stole a vyčítal im neveru a tvrdosť srdca, že neuverili tým, čo ho videli vzkrieseného. A povedal im: „Chodte do celého sveta a hlásajte evanjelium všetkému stvoreniu. Kto uverí a dá sa pokrstiť, bude spasený; ale kto neuverí, bude odsúdený.“

Rim 10,17

Teda viera je z hlásania a hlásanie skrze Kristovo slovo.

1Kor 9, 16

Ved' ak hlásam evanjelium, nemám sa čím chváliť; to je moja povinnosť, a beda mi, keby som evanjelium nehlásal.

Poslaním Cirkvi je evanjelizovať. Hlásať, svedčiť o Božej láske. Keď sa povie slovo „misia“ väčšinou si predstavíme chudobnejšie, vzdialenejšie krajiny, do ktorých sa vysielajú pripravení misionári, ktorí pomáhajú domorodému obyvateľstvu v rôznych

sférach života popri evanjelizácii. Mohlo by sa zdať, že ohlasovanie evanjelia je oblasťou pre vysvätených v Cirkvi a my laici do tejto oblasti nespadáme. Lenže krstom, my laici, preberáme na seba trojaké poslanie: prorocké, kráľovské a kňazské. Teda nielen vysvätení služobníci Cirkvi majú povinnosť ohlasovať radostnú zvesť, ale aj my všetci pokrstení.

Sv. Pavol hovorí, že je jeho povinnosťou ohlasovať evanjelium. Aj pre nás laikov sa ohlasovanie evanjelia stáva povinnosťou.

Je tomu naozaj tak? Vnímam toto poslanie Cirkvi ako svoje vlastné? Akému môjmu „všetkému stvoreniu“ mám ohlasovať radostnú zvesť? Vnímanie poslanca ohlasovania v Cirkvi je celkom citeľné, rozpoznateľné, no paralelne uvedomujúc si vlastné zlyhanie. Moja nedostatočná je z ohlasovania Božej lásky mojím „všetkým stvoreniam“. Ľuďom, ktorých možno stretnem raz, niekedy viackrát za život. Ľuďom blízkym, príbuzným, ktorí sú sklamaní, stratili vieru... A zlyhávam z rôznych dôvodov - zo strachu zo zosmiešnenia, hrdosti, zranenia,... aj keď pritom moje celé vnútro kričí po Bohu.

Jeden z citátov sv. Františka z Assisi hovorí o hlásaní evanjelia, v tom zmysle, že ak je to nevyhnutné, použite aj slová. Boh od nás nechce veľké veci, aj úsmev na okoloidúceho je svedectvom Jeho lásky k nám.

Na záver ústami pátra Eliasa Vellu:

„Pane, v tejto chvíli ti chceme otvoriť naše srdcia. Keď si si nás vyvolil, nemohol si sa mýliť, lebo poznáš budúcnosť každého z nás. Ty si už poznal naše chyby, vedel si o našich hriechoch, našich obmedzeniach. Napriek tomu si si nás vyvolil! Nemôžeš povedať, že si sa pomýlil, lebo už si všetko vedel. Keďže si si nás vyvolil, pomôž nám, prosím, pochopiť, že ťa potrebujeme ako nášho Spasiteľa; potrebujeme ťa, aby si nás uzdravoval, aby si nám odpustil, aby si nás zmenil. Tiež ťa prosíme – použi nás. Použi nás ako Ty chceš. Vieme, že sme obyčajné nástroje a odovzdávame sa do tvojich rúk, aby si nás použil na dobro iných. Pane, naplň nás svojím Duchom, aby sme sa skrze neho mohli stať nástrojmi v tvojich rukách. Prosíme aj teba Mária, naša Matka, aby si nás sprevádzala a viedla k svojmu a nášmu Ježišovi. Amen.“

4. Pomocné otázky

Spoluzodpovednosť za misijné poslanie: Synodalita slúži misijnému poslaniu Cirkvi; všetci členovia sú pozvaní k tomu, aby sa na ňom podieľali.

- Čo znamená pre môj život, že každý pokrstený je zároveň poslaný, teda misionár?
- Sme skutočne misijným spoločenstvom, Cirkvev pre druhých, alebo do seba uzavretou skupinou? V čom konkrétne sa prejavuje naše spoločenstvo ako misijné?
- Čo si predstavujem pod pojmom misie, pokiaľ nejde iba o „misionárov“ odchádzajúcich do iných zemí a kontinentov? Ako môžu misie súvisieť so životom nášho konkrétneho spoločenstva?
- Aké misijné / evanjelizačné aktivity sú v našom spoločenstve rozvinuté? A aké by mohli byť nanovo rozvinuté?

- Je možno čerpať v živote nášho cirkevného spoločenstva silu pre našu službu v spoločnosti? Je podporovaná zodpovednosť za politický život, vzdelávanie, presadzovanie sociálnej spravodlivosti, starostlivosti o životné prostredie?
- Ako sa snažíme tvoriť vzťahy a spoluprácu s miestnou samosprávou? Snažíme sa ponúkať svoje služby v prospech všetkých ľudí žijúcich v našej farnosti?
- Aké môžu byť naše osobné vnútorné prekážky pre hlásanie / evanjelizáciu (hanblivosť, neznalosť, nezaujem, malá osobná motivácia)?
- Evanjelizačné / misijné dielo predpokladá osobnú hlbokú konverziu: mám osobnú skúsenosť s Bohom, ktorá mi túto cestu otvorila?
- Čo pre nás môže znamenať evanjelizácia ako „metóda postupných krokov“, začínajúcich kultúrnych, športových (pred – evanjelizačných) aktivít? Aktivity smerované na jednotlivé skupiny (muži, ženy, mládež, deti)?
- Misijné poslanie je stálym podnetom k tomu, aby sme nezostali v priemernosti, ale stále rástli na našej ceste s Bohom / k Bohu. Čo mi toto hovorí pre život našej farnosti / mne osobne?